

Evropska strategija za boljši internet za otroke (BIK+)

Otrokom prijazna različica

Evropska strategija za boljši internet za otroke (BIK+)

Evropska unija* (skrajšano EU) je skupina 27 držav, ki si v medsebojnem sodelovanju prizadevajo za doseganje različnih ciljev. Evropska komisija* je zadolžena za pomoč pri oblikovanju pravil in zakonodaje EU, kar vključuje tudi pripravo novih načrtov in politik* (ki jih imenujemo strategije).

V okviru naših načrtov, da Evropa postane odličen in varen kraj za življenje, kamor sodi tudi internet, smo nedavno začeli izvajati novo strategijo za boljši internet za otroke (imenovano **BIK+**). Zagotoviti želimo, da boste prav **VI** – otroci in mladi – **zaščiteni, opolnomočeni*** in **spoštovani**, kadarkoli boste na spletu, ter da boste lahko dostopali do vsega, kar ponuja medmrežje in boste v tem tudi uživali. V tej brošuri so pojasnjeni naši načrti.

Na koncu te brošure boste našli razlago nekaterih besed in besednih zvez, ki so bile uporabljene (označene so z *).

Zakaj potrebujemo strategijo?

Strategijo za vzpostavitev boljšega interneta za otroke smo prvič zasnovali leta 2012. Vendar se je dogajanje na medmrežju od takrat zelo spremenilo. Tako smo na primer **bolj povezani** kot kdaj koli prej, saj se je **čas, ki ga preživimo na spletu**, pri številnih otrocih in mladostnikih v zadnjih 10 letih skoraj podvojil. Do tehnologije začnemo dostopati **že veliko prej**, številni pa svoje pametne telefone in družbena omrežja uporabljamo vsakodnevno.

Vendar ni vse, kar počnemo ali vidimo na spletu, pozitivno. **Spletno nadlegovanje** je tako za številne mlade še vedno velik problem. Nekateri med vami ob vstopanju na splet nimate **zaupanja vase**, ali pa **nimate dostopa do izobraževanja, orodij ali internetne povezave**, ki jo potrebujete. Številne aplikacije in storitve, ki jih uporabljate, kot na primer aplikacije, ki omogočajo pogovarjanje s prijatelji ali spremljanje spletnih vsebin, **niso ustvarjene z mislijo na vas**, zato ste izpostavljeni neprimerni* vsebini ali stikom ter drugim možnim tveganjem.

Naš novi načrt želi to spremeniti. Prav tako želimo zagotoviti, da **mladi sodelujejo pri odločitvah, ki jih sprejema EU** in vplivajo na njihovo življenje na spletu zdaj in v prihodnosti.

Pri oblikovanju te strategije in načrta za prihodnost smo sodelovali z velikim številom ljudi (imenujemo jih zainteresirane strani*). Pogovarjali smo se tudi s številnimi otroki in mladimi vseh starosti iz vse Evrope, da bi zagotovili, da ta načrt resnično odraža želje in težave mladih.

Kaj zajema strategija?

Naš načrt temelji na treh glavnih ciljih. Te cilje smo poimenovali **stebri**:

Želimo varen internet,
ki vas varuje pred vsebinami, zaradi katerih ste prestrašeni, žalostni ali se počutite neprijetno.

Želimo, da se na internetu počutite udobno,
ker veste, kako ga uporabljati varno in na zabaven način.

Želimo, da imate možnost soodločanja
glede dejavnosti za otroke in nam poveste, kakšen varen internet si želite.

V okviru prvega stebra želimo zagotoviti, da je vaš digitalni svet varen

V sodelovanju s **ponudniki spletnih platform*** (kot so na primer Meta, Snap in TikTok) bomo oblikovali vrsto predpisov, ki bodo zagotavljali varnost spletnih storitev (temu pravimo kodeks ravnanja*). Zagotoviti želimo, da na spletu vidite le vsebine, ki so **primerne za vašo starost** (v ta namen želimo uporabiti dokazovanje starosti za dostop do nekaterih spletnih storitev), in da se zaradi stvari, ki jih vidite ali počnete na spletu **ne počutite prestrašeno, žalostno ali neprijetno**.

Zagotoviti želimo, da platforme, ki jih obiskujete, uporabljajo **lahko razumljiva določila in pogoje, varujejo vaše zasebne podatke, spoštujejo vaše pravice in vam ne prikazujejo oglasov***, ki so izbrani na podlagi podatkov, ki jih delite na spletu.

Prav tako želimo zagotoviti, da ste **zaščiteni pred kibernetским ustrahovanjem, sovražnim govorom* in vsemi drugimi škodljivimi posledicami uporabe interneta**. V prihodnjih letih si bomo prizadevali, da boste lahko na enostaven način prišli do pomoči v primeru ustrahovanja in drugih težav na spletu, ne glede na to iz katere države prihajate.

2

V okviru drugega stebra želimo poskrbeti, da boste lahko brez težav pridobili veščine, znanje in podporo, ki jih potrebujete.

Želimo poskrbeti, da se lahko naučite, **kako varno uporabljati internet**, tako doma kot v šoli. Da lahko prepoznate, čemu na spletu zaupati, in se odločite, katere vsebine so resnične in katere lažne, potrebujete določene veščine. Vedeti morate tudi, **na koga se lahko obrnete v primeru morebitnih težavah na spletu**.

Skupaj z nosilci odločanja v vaši državi bomo poskrbeli, da **se bo na šolah poučevalo spletno varnost in medijsko pismenost*** ter da bodo tudi vaši učitelji, starši in skrbniki dobili možnost, da se naučijo, kako vam bolje pomagati, ko boste na spletu.

Razumemo tudi, da ste edinstveni ter da imate različne potrebe in se vaša življenja razlikujejo, tako na spletu kot zunaj njega. Zato je del našega načrta pomagati vsakomur, **da bo VAŠA izkušnja na spletu varna in pozitivna**. Skratka, **nikogar ne bomo pustili na cedilu!**

3

V okviru tretjega stebra želimo zagotoviti, da boste imeli možnost soodločanja.

Naša želja je, da bi lahko internet uporabljali za učenje novih stvari in da bi lahko **svoje zamisli delili na internetu, kakršnega si želite.**

Zato bomo z vami sodelovali – s pomočjo **mladinskih ambasadorjev BIK*** in **mladinskih svetov BIK** v vaši državi –, s čimer bomo redno pridobivali povratne informacije ter načrtovali dejavnosti in usposabljanja mladih za mlade o vseh vrstah tem povezanih s spletom.

Naš cilj je **prisluhniti vašim zamislim** in sodelovati z drugimi, da bi **uresničili spremembe. Zastavljeni načrt bomo pregledali vsaki dve leti**, da preverimo, ali še vedno deluje, in pomagali odpraviti morebitne nove spletne težave.

Kaj sledi?

Kot pri vseh dobrih načrtih moramo za uresničitev naših ciljev sodelovati z drugimi (s podjetji, učitelji in nosilci odločanja)! V prihodnjih mesecih in letih na nas čaka še veliko načrtovanja in ukrepanja, o čemer vas bomo sproti obveščali.

Za najnovejše informacije spremljajte mini spletno stran BIK Youth www.bikyouth.eu

Obrnite se na svoj nacionalni center za varnejši internet in preverite, kako se lahko vključite v dejavnosti mladinskih svetov. Nanj se lahko obrnete tudi, če potrebujete pomoč ali informacije o katerem koli vprašanju v zvezi z internetom.

Razlaga besed in besednih zvez, ki so bile uporabljene v brošuri

Beseda ali besedna zveza

Razlaga

**Mladinski
ambasadorji
BIK**

Mladinski ambasadorji BIK so skupina mladih, ki predstavljajo vso evropsko mladino in delijo svoje zamisli o varnejšem internetu s podjetji, organizacijami in ljudmi, ki si prizadevajo za boljši internet za otroke.

Kodeks ravnanja

Kodeks ravnanja je dokument, v katerem so navedena pravila, ki zagotavljajo, da so storitve na spletu za vas varne. V njem je na primer navedeno, koliko let morate biti stari, da lahko uporabljate aplikacije družbenih medijev, kot sta TikTok ali Snapchat, ali kako bodo vaši podatki zaščiteni.

**Nosilec
odločanja**

Nosilec odločanja je oseba ali skupina posameznikov, ki so odgovorni za sprejemanje pomembnih odločitev, ki zadevajo veliko skupino ljudi. To so na primer odločitve, ki se sprejemajo v podjetju ali državi.

Opolnomočiti

Beseda opolnomočiti pomeni dati nekemu moč in pooblastila, da nekaj stori. Ko je oseba opolnomočena ima več samozavesti, zaradi česar ima več možnosti, da uresniči, kar si je zadala.

**Evropska
komisija**

Evropska komisija (skrajšano EK) pomaga oblikovati zakone in politike v Evropski uniji. Tako na primer sprejema zakone na področju gospodarstva, interneta in varnosti.

Evropska unija

Evropska unija (skrajšano EU) je skupina 27 evropskih držav, ki si v medsebojnem sodelovanju prizadevajo za doseganje različnih ciljev.

Beseda ali besedna zveza

Razlaga

Sovražni govor

Sovražni govor je oblika komunikacije, ki uporablja negativne, agresivne in zlobne besede uperjene proti posameznikom ali skupinam ljudi. Običajno se osredotoča na določene skupine in njihove značilnosti, kot na primer na državo, iz katere prihajajo, barvo kože, veroizpoved, spol in drugo.

Neprimerno

Neprimerno je nekaj, kar lahko povzroči škodo ali vas vznemiri. Pogosto govorimo o tem, da so spletne vsebine ali stiki – torej stvari, ki jih vidite na spletu, ali ljudje, ki z vami na spletu stopajo v stik – neprimerni za otroke in mladostnike.

Medijska pismenost

Cilj medijske pismenosti je pomagati otrokom in mladostnikom, da postanejo varni in pametni uporabniki vseh vrst medijev, vključno s knjigami, revijami in časopisi, televizijo in radiem ter spletnimi vsebinami. Mladim pomaga razmišljati o vsebini, ki jo najdejo, poiskati zaupanja vredne vire informacij in izražati ideje na spoštljiv način.

Ponudniki spletnih platform

Ponudniki spletnih platform so podjetja, ki imajo v lasti platforme družbenih medijev, ki jih uporabljamo. Tako so na primer Facebook, Instagram in WhatsApp v lasti družbe Meta, ki z njimi upravlja, Snapchat je v lasti družbe Snap Inc., TikTok pa je v lasti družbe ByteDance.

Politike

Politike so sklopi pravil, zakonov ali načrtov, ki jih izberejo vlade, da bi dosegle določen cilj. Če je na primer cilj, da mora vsak otrok hoditi v šolo, si lahko kot cilj zadamo, da je treba zgraditi šolo v vsakem mestu. Evropska komisija sodeluje pri oblikovanju zakonov in politik Evropske unije ter pripravlja nove načrte za njihovo izboljšanje.

Beseda ali besedna zveza

Zainteresirana stran

Zainteresirana stran je posameznik, skupina ljudi ali organizacija, ki je izkazala interes za določen projekt ali pobudo. V tem primeru so to vsi tisti posamezniki, ki si prizadevajo, da bi bila izkušnja otrok in mladostnikov na spletu varna, ter zagotavljajo veščine in znanja, ki jih otroci in mladostniki potrebujejo v ta namen.

Razlaga

Ciljno oglaševanje

Ciljno oglaševanje (ali ciljno usmerjeni oglasi) so oglasi, ki uporabljajo podatke, ki ste jih objavili na spletu, ali podatke o spletnih mestih, ki jih obiskujete, da vam prikazujejo tiste oglase, za katere menijo, da jih želite videti. To je lahko težava, ker vas ti oglasi nagovarjajo k temu, da kupite stvari, ki jih ne potrebujete, ali pa prikazujejo samo eno plat zgodbe.

Ime strategije se v celoti glasi:

SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ

[Digitalno desetletje za otroke in mlade: nova evropska strategija za boljši internet za otroke \(BIK+\) COM/2022/212 final](#)

 Sledite nam: @BetterNet4EU, @Insafenetwork.

Posebna zahvala gre mladinskim ambasadorjem BIK iz vse Evrope za njihov neprecenljiv prispevek in pomoč pri pripravi tega otrokom prijaznega vodnika.

Obvestilo o avtorskih pravicah

© Evropska unija, 2022

Politiko ponovne uporabe dokumentov Evropske komisije ureja Sklep Komisije 2011/833/EU z dne 12. decembra 2011 o ponovni uporabi dokumentov Komisije (UL L 330, 14.12.2011, str. 39). Če ni drugače navedeno, je ponovna uporaba tega dokumenta dovoljena na podlagi licence Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0) (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). To pomeni, da je ponovna uporaba dovoljena, če je ustrezno naveden vir in so označene morebitne spremembe.

Print ISBN 978-92-76-58650-0

doi:10.2759/736406

KK-09-22-258-SL-C

PDF ISBN 978-92-76-58673-9

doi:10.2759/715

KK-09-22-258-SL-N